

Box 3 product met geld terug garantie

Voor Geld & Dienstverlening bespreekt **Jan Donselaar**, mede-oprichter en directeur van Dazure, nieuwe financiële producten. In deze aflevering: de variabele lijfrente die Aegon begin dit jaar op de Nederlandse markt bracht. Anders dan bij een traditionele lijfrente zit de klant hierbij niet vast aan een harnas van fiscale en verzekeringstechnische regels. Maar is het product echt zo flexibel als wordt beloofd? En hoe staat het met de kosten?



Van je dertigste tot je zeventigste kun je sinds dit jaar de Aegon Variabele Lijfrente sluiten, die staat voor (ik citeer): een gegarandeerd inkomen via periodieke uitkeringen; de groeikansen van beleggen; flexibiliteit en de controle over uw eigen geld; gegarandeerde uitkering bij overlijden; transparantie: helder inzicht in de kosten.

Het is een product dat, doordat het gebaseerd is op Universal Life principes, behoorlijk flexibel is, waarbij opvallend heldere informatie wordt verstrekt die een stuk verder gaat dan de financiële bijsluiter en andere voorgeschreven informatie. Als de polis is afgesloten krijgt de verzekeringnemer een toegankelijk boekje van maar liefst zestig pagina's!

IERSE OORSPRONG

Hoewel het een echte lijfrente is (de uitkering stopt immers bij overlijden van de verzekerde; twee verzekerden is niet mogelijk) is het product het eigenlijk toch weer niet. Bij overlijden wordt immers gewoon de beleggingswaarde uitgekeerd, plus (jawel!) 1 promille. In Ierland – want het product wordt aangeboden door de Ierse dochter van Aegon – is een dergelijke opslag kennelijk voldoende om je als verzekeringsproduct te kwalificeren. Het kan dus nog gekker dan die 10 procent die indertijd hier in Nederland is verzonden. Want het verzekeringselement zit verder wat mij betreft niet in de bepaling dat je bij overlijden tenminste je geld, minus uiteraard de al gedane uitkeringen, terug krijgt.

Die uitkeringen die over een vaste periode van vijftien jaar (meer smaken zijn er niet) plaatsvinden kunnen worden gegarandeerd en bedragen dan 7 procent van de gestorte koopsom. Rekening houdend met de minimum opbouwfase van vijf jaar zou je dus kunnen stellen dat het een beleggingslijfrente is met een geld terug garantie.

In de opbouwfase bouw je een bonus op van 5 procent. Deze bonus kan overigens verder oplopen als de beleggingsresultaten positief zijn, want tijdens de opbouw wordt ieder jaar op de polisverjaardag mid-

dels de zogenoemde Inkomens Clicker de eventuele waardevermindering vastgeclickt door verhoging van de gegarandeerde uitkering. Ook tijdens de uitkeringsfase wordt nog geclickt, maar omdat het dan slechts eens in de drie jaar gebeurt en er in die tijd sowieso 20 procent van de totale uitkeringen is onttrokken, zal waardevermindering dan zelden voorkomen.

TOEZICHT EN FISCUS

Het feit dat het product vanuit Ierland wordt aangeboden heeft overigens wel wat komische bijeffecten: email moet naar klantcontact@aegon.ie (had dit niet wat eleganter gekund?) en de begunstigde moet voor de Ierse belastingautoriteiten aantonen dat hij of zij ieder jaar tenminste een halfjaar buiten Ierland heeft vertoefd. Maar dat krijg je als je voorop loopt met een product, dat kennelijk door De Nederlandsche Bank niet werd geaccepteerd.

In Nederland is het voor de fiscus een box 3-product met alle bijbehorende regeltjes en vrijstellingen. Maar als je die vrijstellingen al hebt opgesoupeerd, en dat zal bij de doelgroep meestal wel het geval zijn, betaal je dus wél 1,2 procent vermogensrendementsheffing. Dat gecombineerd met de (volgens het voorbeeld in de financiële bijsluiter) kostenmarge van 2,3 procent betekent dat je pas bij meer dan 3,5 procent rendement gaat verdienen. Overigens wordt ook hier weer het onnut van een financiële bijsluiter aangetoond: het voorgeschreven inlegbedrag wijkt zwaar af van de gemiddelde bedragen die mogen worden verwacht, en is bovendien 5.000 euro lager dan het minimumbedrag van 25.000 euro dat voor dit product van toepassing is.

Dat de uitkomst is dat het product als conclusie krijgt dat het risico zeer klein is, wekt bovendien ook enige verbazing. Want Aegon is er heel eerlijk over dat bij voortijdige beëindiging van enige garantie geen sprake meer is en de pot gewoon leeg kan zijn. Niet onbelangrijk voor een contract dat je voor minstens twintig jaar moet aangaan, maar als dertigjarige ook voor 45 jaar kunt aangaan. Moet je bij zwaar tegenvallende beleggingsresultaten dan maar de rit uitzitten om je gegarandeerde, maar door inflatie wel stevig uitgeholde, uitkering op te strijken?

KOSTEN

De kostenmarge is overigens, als ware het een bankproduct, helemaal inleg- en waardeafhankelijk. De provisie (die gewoon standaard in de voorwaarden wordt vermeld) bedraagt 2 procent van de inleg bij afsluiten, en doorlopend jaarlijks 0,2 procent van de beleggingswaarde. De afsluitprovisie, waarvoor een

verdientermijn van tien jaar geldt, wordt in de eerste tien jaar met de waarde verrekend middels een jaarlijkse inhouding van 0,3 procent.

De jaarlijkse administratiekosten zijn 0,55 procent tot een beleggingswaarde van 70.000 euro en slinken via een staffel tot 0,30 procent bij beleggingswaarden boven de 300.000 euro. Bij 300.000 euro komt er zo dus wel jaarlijks 900 euro aan kostendekking bij Aegon binnen. En daarbij komt dan nog 0,25 procent voor het fondsbeheer. Dat laatste lijkt overdreven gegeven de gekozen beleggingen.

BELEGGINGEN

Het fondsbeheer stelt namelijk niet zoveel voor: het is in de vorm van vier varianten van het Aegon Balanced Fund een combinatie van de ETF DJ Euro Stoxx 50, beheerd door UBS Asset Management, en het Aegon Euro Bond Fund, beheerd door Aegon Asset Management. Het eerste fonds probeert vooral de samenstelling van de index te volgen waar het zijn naam aan ontleend. Volgens Morningstar is daarvoor wel een TER nodig van 0,35 procent.

In de aandelen kan voor maximaal 50 procent

// Dat het risico volgens de financiële bijsluiter zeer klein is wekt enige verbazing //

worden belegd bij het meest offensieve risicoprofiel. De andere smaken zijn 40 procent, 30 procent en 20 procent waarbij dus hoofdzakelijk in bedrijfs- en staatsobligaties wordt belegd. Volgens Morningstar heeft Aegon Asset Management voor dit deel een TER van 0,13 procent nodig en 0,03 procent bij aankoop en bij verkoop.

Deze kosten zouden wat mij betreft moeten worden opgeteld bij de vermelde 0,25 procent beheerkosten. Maar voor de zekerheid heb ik daarover per e-mail een vraag gesteld aan Aegon. Bij het ter perse gaan van deze analyse had ik helaas nog geen antwoord ontvangen.

GARANTIES

Zoals eerder aangegeven kan de periodieke uitkering worden gegarandeerd. Uiteraard kost een dergelijke garantie geld en is de prijs afhankelijk van de gekozen

beleggingsmix. Als er wordt gekozen voor 80 procent obligaties kost de garantie maar 0,15 procent van de beleggingswaarde. Als wordt gekozen voor 50 procent aandelen wordt de kans op meer rendement groter, maar de kans op een tegenvaller natuurlijk ook en bedraagt de garantiepremie 1,00 procent van de beleggingswaarde. Over de hele looptijd komt dat neer op circa 15 procent van de inleg. Zoals eerder vermeld geldt de garantie niet als het contract wordt beëindigd anders dan door overlijden. Opvallend is de koppeling van deze premie aan de beleggingswaarde en niet aan de inleg die bepalend is voor de garantie. Dat is begrijpelijk: als door de Inkomens Clicker de garanties omhoog zijn gegaan,

// De kosten voor de geboden zekerheid zijn aan de hoge kant //

moeten deze immers worden gedekt door een hogere garantiepremie. Maar als de koersen onderuit gaan en er een gat tussen garantie en beleggingswaarde ontstaat, wordt de garantiepremie heel consequent lager. Dat is op dat moment vervelend voor Aegon, maar fijn voor de klant omdat zijn waarde niet extra wordt aangetast.

FLEXIBILITEIT

De grootste beperking van de flexibiliteit komt eigenlijk aan het licht direct bij het afsluiten: de uitkeringsperiode is vast vijftien jaar en je moet tenminste vijf jaar voor de start van de uitkeringen inleggen. Maar verder is het voor een lijfrenteproduct inderdaad heel flexibel.

Doordat het – technisch beschouwd – geen echte verzekering is, is (gedeeltelijke) opname van het ingelegde geld geen probleem. Opnames – behalve de periodieke uitkering – hebben wel invloed op de hoogte van de inkomensgarantie en de uitkering bij overlijden. En in tegenstelling tot het periodieke inkomen is de waarde van de beleggingen in dat geval niet gegarandeerd; Aegon is daar zeer duidelijk over.

Voor een eventuele extra verhoging moet helaas wel een nieuwe verzekering worden afgesloten. Helaas, want vier maal 75.000 euro kost, door de gehanteerde kostenstaffel, jaarlijks wel 450 euro meer dan eenmaal drie ton. In de opbouwfase zou dat op één polis moeten kunnen. Voor switchen naar een andere verdeling van obligaties en aandelen zijn overigens geen kosten verschuldigd. Dat is eigenlijk ook wel logisch omdat de verhouding iedere maand automatisch wordt aangepast aan de gekozen verhouding, wat je als een automatische switch kunt zien.

ALTERNATIEVEN

Na dit dan allemaal op een rijtje te hebben gezet, ga je jezelf toch afvragen of je niet beter gewoon zelf aan de slag moet om je vermogen om te zetten in een periodieke uitkering. Want je opgebouwde lijfrentekapitalen kun je niet omzetten in de variabele lijfrente; het is echt bedoeld als alternatief voor de traditionele aanpak van eerst opbouwen en dan omzetten in een periodieke uitkering waarbij je in een harnas zit van fiscale en verzekeringstechnische regeltjes.

Maar als je een vermogen in box 3 hebt of verder wilt opbouwen, ben je als zekerheidszoeker ook prima af door het op een spaarrekening te zetten of in een staatsobligatie te beleggen en daarnaast in bijvoorbeeld een aandelenindextracker te stappen. In het voorbeeld van de financiële bijsluiter (dat uitgaat van 4 procent rendement) kun je met een spaarrekening die 2,5 procent opbrengt dezelfde gegarandeerde uitkering bereiken en dan houd je nog bijna 15 procent van je inleg over om in aandelen te beleggen. Je bent er dan ook tussentijd van verzekerd dat je geld zijn waarde behoudt; iets wat de variabele lijfrente helaas niet kan garanderen.

RELATIEF HOOG

De Aegon Variabele Lijfrente is een aardige innovatie voor de Nederlandse markt, waarbij serieus werk is gemaakt van goede voorlichting. Maar of de doelgroep er echt op zit te wachten of een dergelijk product nodig heeft, betwijfel ik. Daarvoor zijn de kosten voor de geboden zekerheid en de kosten van bemiddeling, administratie en beheer toch aan de hoge kant. En dat is jammer. ■